

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om fremmedes Handelsberettigelse.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 2389, Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 1461).

Udenfor Betænkningen var der ikke stillet Ændringsforslag.

Lovforslagets Paragraffer, de stillede Ændringsforslag og Spørgsmaalet om Lovforslagets Overgang til tredje Behandling sættes til Forhandling under eet.

Ordføreren (Ivar Berendsen): Udvalget om Lovforslaget vedrørende fremmedes Handelsberettigelse er, som Betænkningen viser, kommet til en enstemmig Indstilling, og det er opnaaet ved at holde de principielle Sider i denne Sag udenfor Debat. Som et enkelt lille levende Mindesmærke om en ikke særlig fjern Fortids Divergenser staaer de faa Særbemærkninger i Slutningen af Betænkningen af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), men hele Udvalget, altsaa ogsaa dette ærede Medlem, har erkendt, at det ikke er Tiden til at komme ind paa en vidtrækkende, teoretisk Diskussion om denne Sag og særlig ikke om, hvilken Begrundelse der egentlig kan opstilles for det hele Adgangsbevissystem. Personlig er jeg ikke nogen Beundrer af dette System, der i sin dybeste Grund er protektionistisk; men Udvalget — og jeg med — har taget dette System som det givne Grundlag, paa hvilket det maa være Maalet at skabe den bedst mulige og mindst mulig generende Gennemførelse. Og da Udvalget finder Retningen i Lovforslaget, nemlig saa vidt muligt at jævne Vejen for Trafik og Handel indenfor den saaledes afstukne Grænse, at være den rigtige, og da desuden de

Vanskeligheder, som tidligere bragte Sagen til Stranding, gennemgaaende er løste med en heldig Haand, er Udvalget enedes om at indstille Lovforslaget til Vedtagelse med de Ændringer, som Udvalget har stillet, og Ministeren har tiltraadt, eller som Ministeren efter Samraad har stillet, og Udvalget har tiltraadt. Hvis dette høje Ting følger Udvalget, synes der altsaa at aabne sig Udsigt til at faa et gammelt og omdebatteret Spørgsmaal trukket i Lave og faa det til stille at glide igennem Rigsdagen, saaledes at en Institution, hvis ydre Form har overlevet sig selv, kan komme til at fortsætte sin Tilværelse i en ny Indfatning. Under de Omstændigheder skal jeg kun ganske kort gennemgaa de Ændringsforslag, som har nogen Interesse udover den redaktionelle, og berøre nogle Detailspørgsmaal, som er af ret vidtrækkende Natur, men om hvilke der ikke er stillet Ændringsforslag, og derved give Ministeren Lejlighed til et Par Udtalelser.

Rækken af Ændringsforslag begynder med et Mindretalsforslag, stillet af det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin), der ønsker at bibeholde den nuværende Lovregel, hvorefter udenlandske handelsrejsende kun kan berejse København og Købstæderne. Det øvrige Udvalg har ikke tiltraadt dette. Lovforslaget foreslaar, at Retten til at berejse Danmark skal udvides til at gælde for Handelspladser og Stationsbyer i det Omfang, som Handelsministeren bestemmer, og Udvalget undtagen det ærede Medlem tiltræder dette. Forskellen i Opfattelse er dog ikke saa stor, som det herefter kunde synes. Ved en af de tidligere Behandlinger er man i Landstinget standset ved, at Tilladelsen skulde indskrænkes til en Tilladelse til at berejse Stationsbyer og Handelspladser paa over 2,000 Indbyggere efter den sidste Folketælling. Dette ligger meget nær ved Udvalgets Opfattelse, men Udvalget mener, at det ikke giver tilstrækkelig Elasticitet, Udvalget mener, at der kan være baade Stationsbyer og Handelspladser med færre end 2,000 Indbyggere efter sidste Folketælling, der er saa fuldkommen bymæssige, og som fungerer saa aldeles som en Købstad i Mellemlanddelen, at der er al Anledning til at tillade, at de berejses af udenlandske handelsrej-